

Eliška Krausová
Huysmansovo *Naruby* jakožto parodie „experimentálního románu“?
Posudek bakalářské práce

Autorka bakalářské práce se zabývá srovnáváním Zolovy „naturalistické“ koncepce, dokumentované zejména na *Experimentálním románu* (a částečně také na *Zabijáku*) a Huysmansova díla *Naruby*. Práce je vybudována na otázce, zda Huysmansovo dílo, označované tradičně za prototyp dekadence, je popřením naturalistického východiska, či zda se jeví spíše jako jeho parodie. Tato otázka se jeví jako náležitá.

Autorka se ve své logicky vystavěné tezi nejprve zaměřuje na inspirační zdroje Zolova textu, pojednává o dobových vědeckých základech, vzatých zejména z oboru experimentální, tj. na pokusech založené lékařské vědě. Rozvádí přehledně hlavní rysy pozitivistické pracovní metody u Taina, Clauda Bernarda a Prospera Lucase. Dále se zabývá determinismem, ve své době velmi aktuálním, a fatalismem.

Ve druhé části své práce se Eliška Krausová obrací k Huysmansovu románu, jehož vztah k Zolovi poměrně zevrubně rozbírá.

Konečně ve třetí části hledá odpověď na konstitutivní otázku celé práce, jak uvedeno v jejím názvu, aby dospěla k závěru, že Huysmansův román je skutečně ironizující parodií na Zolovo dílo, a zároveň konstatuje určité dekadentní prvky u Zoly samotného.

Jak patrně, práce je založena na výchozím problému, na otázce, jež má podobu problému, a na poctivém hledání odpovědi.

Je nesporné, že rozsah bakalářské práce neumožňuje analyzovat poměrně náročně formulované teze a rozvinout je v náležitě šíři, případně sestoupit se svou reflexí do odpovídající hloubky. V některých případech není nezbytné informovat o věcech obecně známých, jakými jsou například životní data uvedených vědců (v případě Clauda Bernarda zřejmě nedopatřením dokonce dvakrát: na str. 9 a na str. 12). Pokud jde o zajímavou analýzu fatalismu a determinismu, bylo by nesporně obohacující operovat s přesněji vymezenými filozofickými pojmy (str. 17 a násl.): fatalismus ve vztahu k *předurčenosti* („fatalismus předpokládá, že vše je předurčeno“, „romanopisec by se měl snažit *určit* podmínky“, když zároveň „člověka determinuje sociální prostředí“ atd.). Tato tvrzení jsou poněkud vágní a přecházejí nepřesně od latinských pojmů k jejich českým ekvivalentům.

Pokud jde o formální stránku zpracování tématu, je teze formulována celkem kultivovaně, jakkoli se vyskytují určité nedostatky v interpunkci, poměrně častá vybočení z vazby či tendenci k nadužívání dnešních oblíbených formulací („zmiňovat něco“ apod.) Tyto chyby či nedostatky jsou vyznačeny v textu.

Rovněž zásadní pojmy „nature“ a „expérience“ by bylo možné rozvést. Nejde pouze o přírodu ve smyslu přirozenosti, ale také o „povahu“. Stejně tak slovo „expérimental“ je odvozeno od „pokusu“, ale také od zkušenosti“. Občas se vyskytují drobné nedbalosti („dlouhá rozvitá souvětí“, str. 29, „Médan“ nedůsledně přepsáno také jako „Medan“ apod.). Doporučoval bych rovněž uvést jména překladatelů u děl citovaných v češtině (Pechar, Procházka...).

Závěrem: práce je koncipována přehledně, hlavní teze je formulována jednoznačně a odpověď na úvodní otázku je hledána důsledně a poctivě.

Navrhuji hodnocení klasifikačním stupněm výborně nebo velmi dobře v závislosti na průběhu obhajoby.

Doc. Aleš Pohorský, oponent